

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

Factors influencing on North Eastern University' s Social Responsibilities in KhonKaen Municipality.

ดากาญ์นดา อรัญมาลา¹, ฉัชฌานันท์ นิติวัดณะ¹, กชพร ท้าวกลาง¹, ฐปนรรธน์ พนมศิลป์²
Dakanda Arunmala¹, Chatchanun Nitiwatana¹, Kotehaporn Taowklang¹, Tapanat Phanomsin²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม 2) วิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชาชนในเขตตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะใช้ตาราง Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ ± 5 เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.797 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการด้านการพัฒนาระบบการบริหารของมหาวิทยาลัยด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

2) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบองค์ประกอบสำคัญ 11 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน ด้านสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ด้านการให้บริการแก่ชุมชน

¹ อาจารย์ประจำ, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 199/19 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000 โทรศัพท์; 043-222959-61 ต่อ 526, 088-0316575 E-mail:dakanda.aru@neu.ac.th

² อาจารย์ประจำ, คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 199/19 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000 โทรศัพท์; 043-222959-61, E-mail:Tapanat.pha@neu.ac.th

¹ Lecturer, Faculty of Business Administration, North Eastern University.199/19 Tambon Mueang, Amphur Mueang, Khonkaen.

² Lecturer, Faculty of Communication Arts, North Eastern University.199/19 Tambon Mueang, Amphur Mueang, Khonkaen. E-mail:Tapanat.pha@neu.ac.th

ด้านระบบการบริหารงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบริการวิชาการ ด้านการบูรณาการงานวิจัย ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ด้านพัฒนาอาจารย์และนักศึกษา

คำสำคัญ : ความรับผิดชอบต่อสังคม, มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Abstract

This research was aimed to 1) study the opinions toward the factors of responsible task implementation of North Eastern University, and 2) analyze the components of the factors of responsible tasks implementation of North Eastern University. The research sample was from 400 citizens in Mai Maung sub-district, Maung district, KhonKaen province which was evaluated using Yamane table at 95% of Confidence Level and +5 of Tolerances. The research instruments were questionnaire, check list, and 5 rating scale questionnaires. The reliability of the questionnaire was at 0.797. The data was analyzed by basic statistics and Exploratory Factor Analysis.

The results of the study were found as the following:

1) The overall opinion toward the factors of responsible task implementation of North Eastern University was at the high level in the following ; research aspect, academic service aspect, university administration development aspect, learning management aspect, and art and culture support aspect respectively.

2) the analysis of the components of the factors of responsible tasks implementation of North Eastern University found that it consisted of 11 components such as learning management aspect, research for social development aspect, connection with outside organization enhancement aspect, community service for the management system, public relation aspect, graduated students production aspect, academic service aspect, research integration aspect, art and culture support aspect, and teacher and student development aspect.

Keywords : Social Responsibility, North Eastern University

บทนำ

ในปัจจุบันความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์กรได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากองค์กรสากล บริษัท และหน่วยงานธุรกิจข้ามชาติ ตลอดจนองค์กรบริษัทและหน่วยงานธุรกิจระดับชาติไปสู่หน่วยงานที่เป็นองค์กรในระดับอุดมศึกษา ที่ร่วมกันสร้างความตื่นตัวในการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะคำว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร มาจากคำว่า Corporate Social Responsibility โดย

ใช้อักษรย่อว่า CSR หรือ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า บรรษัทภิบาล ซึ่งหน่วยงาน สภาธุรกิจโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (World Business Council for Sustainable Development : WBCSD) ได้ให้ความหมายคำว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร คือ เป็นกิจกรรมที่องค์กรได้ให้คำมั่นกับตนเองว่าจะทำกิจกรรมเหล่านี้ต่อเนื่อง และยังคงให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่เต็มกำลังและเต็มความสามารถ เพื่อพัฒนาสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และ

ชุมชนให้ยั่งยืน ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพในการดำรงชีวิตของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กร ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) อันได้แก่ พนักงาน บุคลากร ครอบครัว ชุมชนท้องถิ่น และสังคมโดยรวม (วัลลภา เจริญวงศาเวช, 2555)

สถาบันอุดมศึกษา หรือที่รู้จักกันว่า “มหาวิทยาลัย” นั้นถูกคาดหวังจากสังคมว่าเป็นทั้งผู้แสวงหา และผู้ให้ปัญญาแก่ประชาชน ผู้แสวงหา คือ ผู้ศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ เรื่องราวต่างๆ เพื่อช่วยแก้ไข และพัฒนาคนและสังคมให้เจริญก้าวหน้า เราอยู่ดีมีสุขสงบได้ โดย นัยนี้สถาบันอุดมศึกษา หรือ มหาวิทยาลัย จึงถือได้ว่าเป็นแหล่งภูมิปัญญาของแผ่นดินของท้องถิ่นนั้นๆ หรือ ประเทศนั้น ๆ ด้วยการที่เป็นสถาบันทางการศึกษานี้เอง การประชาสัมพันธ์ จึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญ หากสถาบันการศึกษาไม่สร้างภาพลักษณ์ที่เด่นชัดให้กับกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงได้ ก็จะทำให้สถาบันการศึกษานั้นไม่เป็นที่รู้จักและยอมรับไม่ได้รับความสนใจของเยาวชน เพราะการตัดสินใจเลือกสถาบันการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันด้านการตลาด ของสถาบันการศึกษาที่เป็นไปในเชิงรุกบทบาทของการประชาสัมพันธ์ จึงมีผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กร (อภิศักดิ์ อุ่มจินสา, พัชราภรณ์ ลันศรี, 2553) การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอุดมศึกษาได้ถูกกล่าวไว้ในการประชุมระดับโลกด้านการอุดมศึกษา (World Conference on Higher Education : WCHE) เมื่อวันที่ 5 -8 กรกฎาคม 2009 ณ สำนักงานใหญ่องค์การยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เรื่อง บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม (The New Dynamics of Higher Education and Research for Societal Change and Development) ว่า มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นองค์กรระดับอุดมศึกษาไม่ควรทำหน้าที่เพียงการผลิตบัณฑิต การวิจัย และการบริการวิชาการต่อสังคมเท่านั้น แต่จะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่างๆ ด้วย เช่น เรื่องสิทธิมนุษยชน

เรื่องสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพราะสังคมมีความคาดหวังสูงต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มุ่งหวังให้การอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนา และสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพราะสถาบันการอุดมศึกษาถือเป็นพลเมืองที่ดี (Public Good) และมีความสำคัญต่อการสร้างและผลิตพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีจริยธรรม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัย ต้องมีบทบาทหน้าที่ในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม และตอบสนองความต้องการของสังคม ทั้งนี้โดยการเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรทางด้านธุรกิจ (CSR) กับความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัย (University Social Responsibility : USR)

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่ได้รับการจัดตั้งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2531 ได้มีการดำเนินกิจการงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมตลอดมา ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อก่อให้เกิด Public Good ต่อการรับผิดชอบต่อสังคมและยังมีวัตถุประสงค์ที่คาดหวังให้เกิดผลกระทบในด้านบวกแก่สถาบัน คือ เกิดภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม จากหลายประเด็นดังกล่าวข้างต้นทำให้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อสังคมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. วิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 103,599 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือประชากรในเขตตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะใช้ตาราง Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ ± 5 ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา และเอกสารต่างๆ รวมถึงศึกษาทั้งการสร้างแบบสอบถามอย่างละเอียด ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยแบบสอบถามที่ใช้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close-ended Questionnaire)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 42 ข้อ มี 5 ระดับคือมากที่สุดมากปานกลางน้อยน้อยที่สุด

ผลการศึกษาวิจัย

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) และ

จำแนกเป็นรายชื่อเรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมา มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะทางด้านวิชาการ กีฬา และสังคม ($\bar{X} = 3.81$) มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.80$) การเรียนการสอนปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษา ($\bar{X} = 3.80$) คณาจารย์มีความรู้ความสามารถและมีคุณภาพเมื่อเทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยเอกชนอื่น ($\bar{X} = 3.79$) มีอาคารสถานที่เรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.77$) มีคณาจารย์ที่มีความรู้และความสามารถในการผสมผสานความรู้จากแหล่งต่าง ๆ สู่การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.64$) มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถด้านวิชาการและทักษะทางสังคม ($\bar{X} = 3.64$) การจัดการเรียนการสอนได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 3.45$) และบัณฑิตที่จบมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม ($\bar{X} = 3.35$)

2. ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และจำแนกเป็นรายชื่อเรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษาจัดกิจกรรมการบูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาสังคมประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.73$) ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย ($\bar{X} = 3.73$) รองลงมาส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยจัด/ร่วมกิจกรรมดำรงไว้ซึ่งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับชุมชน ($\bar{X} = 3.70$) สร้างสรรงานศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้เป็นที่ประจักษ์และมีคุณค่าต่อสังคม ($\bar{X} = 3.59$) และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ชุมชน และภูมิภาค ($\bar{X} = 3.47$)

3. ด้านการบริการวิชาการ

ด้านการบริการวิชาการ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และ

จำแนกเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มหาวิทยาลัยใช้เทคโนโลยี เช่น อินเทอร์เน็ตในการบริการงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.78$) มหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยที่ถูกนำไปใช้อ้างอิงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผลงานทางด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมา เป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการ นวัตกรรมที่หลากหลายและทันสมัย ($\bar{X} = 3.73$) มีความสัมพันธ์ที่ดีในการแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับสถาบันอื่น ($\bar{X} = 3.73$) คณาจารย์มีบทบาทในการชี้้นำการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในชุมชน ($\bar{X} = 3.71$) และให้บริการวิชาการที่ดีมีคุณภาพแก่สังคมและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.67$)

4. ด้านการวิจัย

ด้านการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และจำแนกเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มีผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและเกิดประโยชน์แก่สังคม ($\bar{X} = 3.79$) ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยตอบสนองต่อชุมชนต่อท้องถิ่นให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา มีผลงานการวิจัยได้ถูกนำไปเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.75$) มีผลการวิจัยที่ได้นำมาพิมพ์เป็นเอกสารประกอบการสอน และการฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.75$) เป็นผู้ชี้แนะสังคมในการวิจัย ($\bar{X} = 3.71$) มีผลงานวิจัยที่ช่วยในการพัฒนาและแก้ปัญหาชุมชน ($\bar{X} = 3.69$) และ มีการวิจัยที่สร้างสมความรู้จากปัญหาท้องถิ่นและภูมิภาค ($\bar{X} = 3.67$)

5. ด้านการพัฒนาระบบการบริหารของมหาวิทยาลัย

ด้านการพัฒนาระบบการบริหารของมหาวิทยาลัย พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) และจำแนกเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มหาวิทยาลัยมีการแจกสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์การทำ USA ของมหาวิทยาลัย และมีการเผยแพร่ภาพกิจกรรมการทำ USA ผ่านเว็บไซต์ขององค์กร ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา มีความหลากหลายของช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 3.78$) มีการเผยแพร่ข่าวสาร กิจกรรม

ภายในมหาวิทยาลัยให้บุคคลภายนอกได้รับทราบอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.78$) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และมีความรู้ความสามารถและใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารมหาวิทยาลัย อันได้แก่ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความเป็นธรรม ความรับผิดชอบ ความมีประสิทธิภาพ การตรวจสอบได้ ความมีอิสระ ความคุ้มค่า การมีมาตรฐาน และการตอบสนองความต้องการแก่สังคม ($\bar{X} = 3.75$) มหาวิทยาลัยมีขั้นตอนและกระบวนการที่อำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการได้อย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.75$) มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.75$) มหาวิทยาลัยมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ตมาใช้ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.74$) ให้บริการแก่ผู้ที่เข้ามาติดต่อได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.74$) มีเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.73$) สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสม สะดวกต่อการเดินทาง ปราศจากมลพิษ ($\bar{X} = 3.72$) มหาวิทยาลัยมีการจัดทำรายงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ขององค์กร ($\bar{X} = 3.66$) มหาวิทยาลัยมีช่องทางสื่อสารและประชาสัมพันธ์ การดำเนินการทำ USA ของมหาวิทยาลัย และมีการเผยแพร่ภาพกิจกรรมการทำ USA ให้แก่ศิษย์เก่าได้รับทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.64$) มหาวิทยาลัยมีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 3.58$)

สรุปความคิดเห็นต่อบัณฑิตที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัย ภาควิชาออกเฉียงเหนือ ความคิดเห็นต่อบัณฑิตทั้ง 5 ด้านพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.71$) และจำแนกเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการวิจัย ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมา ด้านการบริการวิชาการ ($\bar{X} = 3.73$) ด้านการพัฒนาระบบการบริหารของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.71$) ด้านการจัดจการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.70$) และด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.64$)

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม

สรุปผลประเมินความคิดเห็นต่อปัจจัยทั้ง 5 ด้าน	ผลประเมิน		
	$\bar{X}$	ค่าร้อยละ	การแปลผล
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.70	0.70	มาก
2. ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	3.64	0.64	มาก
3. ด้านการบริการวิชาการ	3.73	0.68	มาก
4. ด้านการวิจัย	3.75	0.68	มาก
5. ด้านการพัฒนาระบบการบริหารของมหาวิทยาลัย	3.71	0.65	มาก
รวม	3.71	0.67	มาก

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ได้จำนวน 11 องค์ประกอบได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนจำนวน 6 ตัวแปร นำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .384 - .684 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด 3 อันดับ คือ การจัดการเรียนการสอนได้มาตรฐาน (0.684) มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย (0.637) บัณฑิตที่จบมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม (0.528) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 10.526 คิดเป็นร้อยละ 25.061 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 25.061

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน จำนวน 6 ตัวแปร นำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .450 - .607 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด 3 อันดับ คือ สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมสะดวกต่อการเดินทาง ปราศจากมลพิษ (0.607) มีผลการวิจัยที่ได้นำมาพิมพ์เป็นเอกสารประกอบการสอน และการฝึกอบรม (0.579) มหาวิทยาลัยมีชั้น

ตอนและกระบวนการที่อำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการได้อย่างรวดเร็ว (0.517) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.604 คิดเป็นร้อยละ 3.819 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 28.880

องค์ประกอบที่ 3 ด้านสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จำนวน 3 ตัวแปร นำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .509 - .679 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด 3 อันดับ คือ มีความสัมพันธ์ที่ดีในการแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับสถาบันอื่น (0.679) ณาจารย์มีบทบาทในการชี้้นำการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในชุมชน (0.644) มหาวิทยาลัยมีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก (0.509) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.506 คิดเป็นร้อยละ 3.586 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 32.466

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการให้บริการแก่ชุมชนจำนวน 5 ตัวแปร นำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .358 - .604 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด 3 อันดับ คือ มีผลงานวิจัยที่ช่วยในการพัฒนาและแก้ปัญหาชุมชน (0.604) เป็นผู้ชี้แนะสังคมในการวิจัย (0.568) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และมีความรู้ความสามารถและใช้

หลักธรรมาภิบาลในการบริหารมหาวิทยาลัย อันได้แก่ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความเป็นธรรม ความรับผิดชอบ ความมีประสิทธิภาพ การตรวจสอบได้ ความมีอิสระ ความคุ้มค่า การมีมาตรฐาน และการตอบสนองความต้องการแก่สังคม (0.541) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.366 คิดเป็นร้อยละ 3.251 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 35.717

องค์ประกอบที่ 5 ด้านระบบการบริหารงาน จำนวน 4 ตัวแปร น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .487 - .719 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด 3 อันดับ คือ มหาวิทยาลัยมีการจัดทำรายงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ขององค์การ (0.719) มหาวิทยาลัยมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ตมาใช้ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ (0.549) มีเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถในการทำงานอย่างมีคุณภาพ (0.543) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.321 คิดเป็นร้อยละ 3.145 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 38.862

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ตัวแปร น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .559 - .697 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด 3 อันดับ คือ มีการเผยแพร่ข่าวสาร กิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยให้บุคคลภายนอกได้รับทราบอย่างทั่วถึง (0.697) มีความหลากหลายของช่องทางในการติดต่อสื่อสาร (0.650) มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของมหาวิทยาลัย (0.559) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.224 คิดเป็นร้อยละ 2.915 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 41.777

องค์ประกอบที่ 7 ด้านผลิตภัณฑ์ จำนวน 6 ตัวแปร น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .354 - .693 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด 3 อันดับ คือ การเรียนการสอนปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษา (0.693)

ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย (0.486) ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน (0.394) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.200 คิดเป็นร้อยละ 2.856 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 44.633

องค์ประกอบที่ 8 ด้านบริการวิชาการจำนวน 2 ตัวแปร น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .584 - .589 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ มีผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและเกิดประโยชน์แก่สังคม (0.589) มีการวิจัยที่สร้างสมความรู้จากปัญหาท้องถิ่นและภูมิภาค (0.584) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.128 คิดเป็นร้อยละ 2.685 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 47.318

องค์ประกอบที่ 9 ด้านการบูรณาการงานวิจัย จำนวน 3 ตัวแปร น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .378 - .656 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ สร้างผลงานศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้เป็นที่ประจักษ์และมีคุณค่าต่อสังคม (0.656) มหาวิทยาลัยมีการแจกลือสิ่งพิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์การทำ CSR ของมหาวิทยาลัย และมีการเผยแพร่ภาพกิจกรรมการทำ CSR ผ่านเว็บไซต์ขององค์การ (0.452) มหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยที่ถูกนำไปใช้อ้างอิงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผลงาน ทางด้านวิชาการ (0.378) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.106 คิดเป็นร้อยละ 2.633 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 49.951

องค์ประกอบที่ 10 ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 2 ตัวแปร น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .571 - .656 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ชุมชน และภูมิภาค (0.656) มหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์ตัวเองต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง (0.571) และมีค่าผลรวม

ความแปรปรวน 1.063 คิดเป็นร้อยละ 2.532 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 52.483

องค์ประกอบที่ 11 ด้านพัฒนาอาจารย์และนักศึกษา จำนวน 2 ตัวแปร นำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .348 - .612 ประกอบด้วยตัวที่เรียงลำดับตามน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ คณาจารย์มีความรู้ความสามารถและมีคุณภาพเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยเอกชนอื่น (0.612) สนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษาจัดกิจกรรมการบูรณาการทำงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาสังคมประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง (0.348) และมีค่าผลรวมความแปรปรวน 1.1013 คิดเป็นร้อยละ 2.413 ของความแปรปรวนทั้งหมด มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 54.895

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ความรับผิดชอบต่อของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อสังคมในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นมีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียงตามลำดับ คือ ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการพัฒนา ระบบการบริหารของมหาวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ดังนั้นแสดงว่า การทำวิจัยส่งผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาอันดับที่ 1 และความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัจจัยด้านวิจัย คือ มีผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและเกิดประโยชน์แก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ศ.นพ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2556) ที่กล่าวว่า ในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา วช.ได้ร่วมมือกับหน่วย

บริหารจัดการงานวิจัย ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ปฏิรูประบบวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์เป็นมิติที่สำคัญ โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การร่วมระบุงปัญหาและแนวทางพัฒนา รวมไปถึงการส่งต่อผลงานวิจัยให้แก่หน่วยปฏิบัติ มีการยกวางมาตรการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อประโยชน์เชิงพาณิชย์ในหลากหลายรูปแบบจึงทำให้การวิจัยกลายเป็นพลังที่สำคัญในการได้มาซึ่งข้อมูลความรู้อันสามารถนำไปแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศได้อย่างถูกต้อง และการพัฒนาที่ยั่งยืนทำให้ไทยสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงพาณิชย์ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มีการเจริญเติบโตอย่างทั่วถึง ประชาชน และชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของประเทศและของ

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้วมีจำนวนองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 จำนวน 11 องค์ประกอบมีค่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับร้อยละ 54.895 หมายความว่า ร้อยละ 54.895 ของความแปรปรวนระหว่างตัวแปร 11 ตัวแปร (ข้อ) สามารถแสดงได้ด้วยองค์ประกอบ 11 องค์ประกอบ แสดงว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความแปรปรวนระหว่างตัวแปรที่ใช้อธิบายองค์ประกอบได้อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี และภายหลังการหมุนแกนแบบอโรทอนอล

โดยวิธีแวนแมกซ์และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบว่าตัวแปรแต่ละตัวควรอยู่ในองค์ประกอบใดใช้เกณฑ์การพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบตามเกณฑ์คือเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 0.30 เลือกสายแฉกและรายคอลัมน์ แล้วจึงพิจารณาเป็นองค์ประกอบจะเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดบนองค์ประกอบนั้นถ้าตัวแปรใดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่ามากกว่า 1 องค์ประกอบ ปรากฏว่าได้องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ชัดเจน 11 องค์ประกอบ ซึ่งได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนด้านสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ด้านการให้บริการแก่ชุมชนด้านระบบการบริหารงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบริการวิชาการด้านการบูรณาการงานวิจัยด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมด้านพัฒนาอาจารย์ และนักศึกษาพันธกิจของมหาวิทยาลัยมีทั้งหมด 6 ประการ คือ การผลิตความรู้ เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ บริการวิชาการแก่สังคม เสนอทางเลือกแก่ประชาชน สนับสนุนการศึกษาในระดับอื่น และทำนุบำรุงวัฒนธรรมและธรรมชาติ ซึ่งในแต่ละพันธกิจสามารถนำเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมมาบูรณาการได้กล่าวคือ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีบทบาทนำในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมตอบสนองความต้องการของสังคมซึ่งสอดคล้องกับ วัลลภา เฉลิมวงศาเวช (2557) ที่พบว่าความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) เป็นแนวคิดและแนวปฏิบัติที่องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ทั่วโลกได้นำมาปรับใช้เป็นหนึ่งในนโยบายหลักในแง่ของการสร้างกรอบของความรับผิดชอบต่อองค์กรควรมีต่อสังคมการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากความรับผิดชอบต่อผลกระทบทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการดำเนินกิจการของ

องค์กรไม่ว่าจะในลักษณะใดต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนรวมถึงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้คนเหล่านั้นไม่ว่าจะในแง่ของการเมืองเศรษฐกิจหรือสังคมด้วยเหตุนี้ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรจึงถือว่าเป็นพันธกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดการสร้างประโยชน์และการพัฒนาอย่างยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ ให้แก่ผู้คนในทุกภาคส่วนไม่เว้นแม้ในวงการศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นองค์กรในระดับอุดมศึกษาไม่ว่าจะเป็นในระดับสากลหรือในระดับประเทศต่างมีความตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่องนี้มาเป็นเวลากว่าทศวรรษจะเห็นได้ว่าไม่เพียงแต่ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรจะถูกนำมาปรับใช้เป็นนโยบายหลักและกลยุทธ์ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยหากยังรวมถึงการวางแผนและการลงมือทำโครงการต่างๆ ในหลากหลายด้านเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับข้อตกลงที่ให้ไว้ในนโยบาย ทั้งนี้เพื่อจรรโลงไว้ซึ่งสังคมที่ดีและน่าอยู่อย่างยั่งยืน และยังคงสอดคล้องกับ ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย (2554) กล่าวว่า สำหรับความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยต่อสังคม (University Social Repondibility หรือ USR) เริ่มแรกที่มหาวิทยาลัยต้องกระทำ คือการสร้างหลักคิด ถ้าส่วนร่วมอยู่ได้ดี ส่วนย่อยจึงจะอยู่ได้ดี โดยปลูกฝังให้เด็ก และผู้ใหญ่ได้ตระหนักว่าควรนึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมก่อนส่วนตน โดยเฉพาะผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่าง ไม่ใช่เอาแต่พูด ขณะเดียวกันในส่วนย่อยต้องพึ่งพอดตนเองให้ได้ และในส่วนย่อยหลายๆ ส่วนต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน “มหาวิทยาลัยต้องศึกษากำหนดนิยามและขอบเขตของ USR ให้ชัดเจน รู้จักเผยแพร่ นำไปสู่การปฏิบัติ โดยให้ USR อยู่ในแผนการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และผลการปฏิบัติ รวมถึงต้องสร้างศรัทธาให้บุคลากร นักศึกษา สมาชิกทุกคนของมหาวิทยาลัยถือเป็นแนวทางปฏิบัติ โดยผู้นำของมหาวิทยาลัยต้องเป็นผู้ริเริ่ม ก่อนที่จะไปขยายไปสู่หน่วยงานอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย รวมถึงอยากให้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัย

ความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีอยู่ตอนนี้ว่าแนวทางใดบ้างที่ดี สร้างประโยชน์ได้จริง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยต่อสังคม และกระทรวงศึกษาธิการต้องมีหน่วยงานเฉพาะ ดูแลความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยต่อสังคม และอยู่ในระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งหากทุกมหาวิทยาลัยรู้ว่าควรจะทำอะไรเพื่อสังคม ไม่ใช่เพื่อมหาวิทยาลัย ประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้ากว่านี้” โลก และยังสอดคล้องกับวัลลภา เจริญวงศาเวช (2557) ผลการวิจัยพบว่าผลของเส้นทางอิทธิพลสามารถอธิบายได้ดีถึงมิติความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รูปแบบกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และหลักการความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และพบว่าปัจจัย 7 ประการที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประกอบด้วย

- 1) ความรับผิดชอบต่ออาจารย์/บุคลากร/นักศึกษา
- 2) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ
- 3) การ

ปฏิบัติตามกฎหมาย 4) การดูแลสิ่งแวดล้อม 5) การมีส่วนร่วม/พัฒนาชุมชน 6) กิจกรรมเพื่อสังคม และ 7) เศรษฐศาสตร์ทางการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือจังหวัดขอนแก่น” สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็เพราะได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกอร บุญมี อาจารย์นิรนาท เสาณาจันทร์ ที่ได้ให้คำแนะนำรวมทั้งข้อเสนอแนะอื่นๆ จนกระทั่งงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปได้ด้วยดีผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาในที่นี้ด้วยขอขอบคุณสำนักวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ให้คุณสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- เกษม วัฒนชัย. (2554). *हनุมนมหาวิทยาลัยร่วมรับผิดชอบต่อสังคม* สืบค้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2558 จาก <http://www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx?NewsID=9540000049933>
- จอย ทองกลมสี. (2556). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษาไทยตามหลักธรรมาภิบาล*. คุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาอุดมศึกษาภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เฉลิมวงศาเวช. (2555). *ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอุดมศึกษา* วารสารนักบริหารมหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วัลลภา เฉลิมวงศาเวช. (2557). *ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน* วารสารวิชาการ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2556). *การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย* สืบค้นเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2558 จาก <http://www.nstda.or.th/news/15658-research>.
- อภิศักดิ์ อุ่มจินสา, พัชรภรณ์ ลันศรี. (2553). *ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติจังหวัดสกลนครในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์แนะแนวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ค้นคว้าอิสระมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติจังหวัดสกลนคร.